

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย หลักสูตร ผู้สอน ผู้เรียน และบรรยากาศทางวิชาการนั้น องค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนการสอน คือ ตัวผู้เรียนเอง ผู้สอนไม่ว่าจะเป็นผู้สอนในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรืออุดมศึกษา จะดำเนินการสอนใดก็ตามและมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อใคร่รู้จักและเข้าใจลักษณะและธรรมชาติของผู้เรียนเป็นอย่างดี (ไพฑูริย์ สันติารัตน์ 2524 : 37) ในระดับอุดมศึกษาผู้เรียน อันได้แก่ นิสิต นักศึกษานับว่าเป็นผู้ที่มีความสำคัญ และเป็นบุคคลที่น่าสนใจควรศึกษา เพราะเป็นผู้ที่ทำให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาขึ้นมา และยังมีบทบาทสำคัญทั้งทางการศึกษา เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศอีกด้วย นิสิตนักศึกษานับว่าเป็นทรัพยากรของชาติที่มีค่าสูงที่สุด จำเป็นต้องพัฒนาให้มีคุณค่าต่อชาติบ้านเมืองให้มากที่สุด เพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศต่อไป (บุญชัย บำรุงพงศ์ 2521 : 5-6)

นิสิตนักศึกษาที่เข้ามาเรียนในสถาบันอุดมศึกษา ย่อมจะมีความแตกต่างกันทั้งในด้านพื้นฐานทางการศึกษา สถานภาพทางครอบครัว เศรษฐกิจ อุปนิสัย และความคิดเห็นต่าง ๆ แต่ลักษณะโดยทั่วไปที่เป็นภาพรวมของนิสิตนักศึกษานั้น วัลลภา ศุนาลัย (ม.ป.ป.) ได้กล่าวถึงไว้ในด้านต่าง ๆ ซึ่งพอจะสรุปออกมาได้ย่อ ๆ ดังนี้

1. สภาพโดยทั่วไปของนิสิตนักศึกษาเป็นผู้ที่มีอายุประมาณ 17-23 ปี ซึ่งยังนับว่าอยู่ในภาวะวัยรุ่นอันเป็นหัวเดียวหัวต่อของชีวิต โดยธรรมชาติแล้วจะเป็นผู้ที่มีอารมณ์รุนแรง มีอุดมคติสูง หนีไม่พ้นต่อความไม่ยุติธรรมของสังคม และความผิดต่าง ๆ
2. ลักษณะพิเศษของนิสิตนักศึกษา คือ มีความกระตือรือร้น และสนใจสิ่งแปลก ๆ ใหม่

3. ความต้องการของนิสิตนักศึกษา คือ ต้องการให้คนอื่นมีโน้ตบุ๊ก ทางบวกและ เป็นจริงต่อความสามารถของเขาทั้งในมหาวิทยาลัยและสังคมภายนอก ต้องการที่จะมองเห็นโครงสร้างและความสัมพันธ์ของสิ่งที่เรียนอันจะทำให้สามารถสร้างความคิดและการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ต้องการเห็นความสัมพันธ์สอดคล้องของการศึกษาระดับสูงกับคุณภาพของชีวิตและต้องการจะมองเห็นชีวิตมีความสัมพันธ์กับความคิดและการตัดสินใจใหม่ที่เขาสร้างขึ้น

นอกจากนั้นนิสิตนักศึกษายังมีความต้องการให้การเรียนของเขามีความสัมพันธ์กับสภาพความเป็นจริงของสังคม เขาต้องการให้สังคมยอมรับความคิดเห็น และการกระทำของเขาเพื่อทำให้เกิดความมั่นใจในการเรียนรู้

4. อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน (peer group) จะมีผลต่อการศึกษาของนิสิตนักศึกษาทั้งในค่านิยมและค่านิยม กล่าวคืออาจช่วยให้นิสิตนักศึกษาสามารถเลือกทางเดินในการศึกษาได้อย่างถูกต้องหรืออาจถูกกลุ่มเพื่อนชักจูงไปในทางที่ไม่เหมาะสมได้

5. ความสัมพันธ์ของนิสิตนักศึกษากับการเรียนการสอน เนื่องจากนิสิตนักศึกษาที่เข้ามหาวิทยาลัยมีพื้นฐานที่แตกต่างกันอย่างมาก ซึ่งเป็นเหตุให้การจัดการเรียนการสอนอาจไม่สอดคล้องกับสภาพความแตกต่างดังกล่าว และเกิดการขัดแย้งระหว่างสภาพของผู้สอนและสภาพของผู้เรียน คือตัวนิสิตนักศึกษาซึ่งยังผลให้มหาวิทยาลัยไม่อาจเป็นสถาบันความรู้ระดับสูงได้ก็ เพราะไม่สามารถทำให้เกิดการแสวงหา ทำนุบำรุง เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ

นอกจากลักษณะและความต้องการตลอดจนปัญหาของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาทั้งที่กล่าวมาแล้ว ยังมีผู้ที่เล็งเห็นความสำคัญของอิทธิพลที่สถาบันอุดมศึกษามีต่อนิสิตนักศึกษาได้เสนอทฤษฎี หลักการแนวปฏิบัติ และรายงานผลการวิจัยไว้อย่างกว้างขวางพอจะสรุปได้ว่า เรื่องของนิสิตนักศึกษา มีประเด็นสำคัญที่สุดปัญหาเกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนิสิตนักศึกษาและสถาบัน สิ่งแวดล้อม บุคลากร บรรยากาศ ฯลฯ และประเด็นสำคัญอื่น ๆ อีกอันได้แก่ ปัจจัยภายในของตัวนิสิตนักศึกษาเอง และปัจจัยที่เกี่ยวกับการจัดสถาบัน การศึกษาพฤติกรรมของแต่ละบุคคลและพฤติกรรมของกลุ่มคน ซึ่งอยู่ในขอบข่ายของวิชาจิตวิทยาและวิชาสังคมวิทยาตามลำดับ (Astin, 1978 ; Feldman and NewComb, 1969, Feldman 1972 ; Trent and Medsker, 1969 อ้างใน พรชูลี 2525 : 1) จึงเห็นได้ว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่คณาจารย์และสถาบันจะต้องเรียนรู้ ทำความเข้าใจในประเด็นปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าว

เพื่อให้บัณฑิตศึกษาได้พัฒนาไปอย่างถูกต้องและมีคุณภาพสูงสุด อันจะเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศไทยสืบไป

ในระบบการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษานั้น มีความแตกต่างไปจากการศึกษาในระดับประถมศึกษา และมีขบวนการเรียนการสอนที่ซับซ้อนมาก เพราะนักศึกษาที่มีอิสระในการเรียนมาก อาจารย์จะไม่มาคอยควบคุมหรือกำกับดูแลการสอนอย่างใกล้ชิดอีกต่อไป ในเรื่องของการศึกษาหาความรู้ส่วนใหญ่แล้วบัณฑิตศึกษาของคนควาหาความรู้ด้วยตนเอง และยังมีกิจกรรมต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น เช่น กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมทางสังคมต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนี้ การเปลี่ยนเพื่อน เปลี่ยนสิ่งแวดล้อมทางการเรียนสิ่งเหล่านี้อาจทำให้บัณฑิตศึกษาปรับตัวไม่ทันกับสภาพความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ อาจทำให้บัณฑิตศึกษาเกิดความรู้สึกว่าเหวห่างสนชาดที่พึงและที่ปรึกษา เกิดปัญหาทางด้านการเรียนและการปรับตัวตามมา ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาได้ตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้จึงได้มีการจัดอาจารย์ที่ปรึกษาสำหรับนักศึกษาไปขอคำแนะนำหรือความช่วยเหลือในด้านการเรียน ปัญหาส่วนตัวและกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ อาจารย์ที่ปรึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อบัณฑิตศึกษาในอันที่จะเป็นผู้ให้ข้อมูลและคำแนะนำเพื่อให้บัณฑิตศึกษาแต่ละคนได้เข้าใจกระบวนการศึกษา เข้าใจตนเอง เข้าใจชีวิตและสังคมในมหาวิทยาลัย และทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำในปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาทางครอบครัว ปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัวในสถาบัน ปัญหาความวิตกกังวล การเงิน สุขภาพ เหล่านี้เป็นต้น นอกจากนี้ก็ยังมีหน้าที่ดูแลทางด้านวินัยและความประพฤติของบัณฑิตศึกษาอีกด้วย

สถาบันการศึกษาพยาบาลเป็นสถาบันวิชาชีพในระดับอุดมศึกษาประเภทหนึ่งที่ตั้งขึ้นเพื่อเตรียมผลิตบุคคลที่มีความรู้ความสามารถให้ปฏิบัติงานด้านการบริการพยาบาลให้แก่สังคมและประเทศชาติ ทูลล็อก และซิลวา (Tullock and Silva 1973 : 80-81) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาพยาบาลไว้อย่างกว้าง ๆ ดังนี้

1. ให้นักศึกษามีความรู้ทั้งทางด้านทฤษฎีและนามธรรม
2. ให้นักศึกษามีทักษะในการฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกโดยวิธีวิทยาศาสตร์
3. มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ และมีสัมพันธภาพที่ดีต่อบุคลากรในทีม
4. เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับมโนทัศน์ หลักการ ทฤษฎี เพื่อนำไปประยุกต์ใช้

ในการให้บริการในวิชาชีพ

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การที่จะลดหย่อนให้นักศึกษามีลักษณะที่
ต้องการได้จะต้องอาศัยการถ่ายทอดความรู้ การจัดกระบวนการเรียนการสอนและประสม-
การวิธีที่ใหม่เหมาะสมให้กับนักศึกษา ซึ่งการจัดกระบวนการเรียนการสอนในวิชาชีพพยาบาลมีความ
แตกต่างไปจากวิชาชีพอื่น ๆ โดยที่การศึกษาพยาบาลเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสภาพความเป็น
จริงที่เกิดขึ้น การเรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ และการวางแผนการปฏิบัติพยาบาลให้เป็นผลดี
แก่ผู้ป่วยมากที่สุด การเรียนภาคปฏิบัตินับว่าเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาในวิชาชีพพยาบาล
เนื่องจากเป็นประสบการณ์ตรงที่นักศึกษาจะได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ซึ่งนักศึกษาจะต้อง
พบกับปัญหาต่าง ๆ ในการฝึกปฏิบัติ อันได้แก่ สภาพความเจ็บป่วย ความเครียดวิตกกังวล
ของผู้ป่วยและญาติ ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ตลอดจนการที่จะต้องเข้าเวรกลางคืน ต้อง
อดหลับอดนอน เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่อาจก่อให้เกิดความเครียดและปัญหาในด้านการปรับตัวและ
ด้านการเรียนของนักศึกษา ทำให้การเรียนไม่ได้ผลดีเท่าที่ควรหรืออาจเกิดปัญหาทางด้าน
จิตใจและอารมณ์ตามมา ซึ่งเป็นการสร้างทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพให้แก่นักศึกษา และนับว่า
เป็นผลเสียทั้งต่อตัวนักศึกษา ต่อสถาบัน และต่อวิชาชีพ สถาบันการศึกษาพยาบาลแต่ละแห่ง
ก็ได้พยายามที่จะแก้ปัญหาดังกล่าวโดยการปรับปรุงระบบการเรียนการสอน ตลอดจนสภาพ
แวดล้อมในการเรียนการสอนให้เหมาะสมและเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ทั้งนี้เพื่อให้
สามารถผลิตพยาบาลที่ดี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ออกไปรับใช้สังคมต่อไปและบุคคลที่มีบทบาท
ต่อการเรียนของนักศึกษาโดยตรงก็คืออาจารย์พยาบาล ซึ่งจะต้องทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้
ประสบการณ์ ตลอดจนทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพให้แก่นักศึกษาและอาจารย์พยาบาลนั้นจะต้องเป็น
ผู้ที่มีคุณสมบัติดังที่ ไฮเกอร์เกน (Heidgerken) ใ้กล่าวไว้ว่า คุณสมบัติที่พึงปรารถนา
ของอาจารย์พยาบาลก็คือ เป็นพยาบาลที่ดี มีประสบการณ์ และเข้าใจสภาพการณ์ที่จะช่วย
นักศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแต่ละคนได้ นอกจากนี้ไฮเกอร์เกนยังได้แบ่งหน้าที่บทบาท
ของอาจารย์เป็น 3 ประเภท คือ บทบาทในการสอน (instructional roles)
บทบาทในการเป็นคณาจารย์ของสถานศึกษา (faculty roles) ซึ่งจะต้องมีหน้าที่ในการ
กำหนดนโยบาย การวางแผนการเรียนการสอน เป็นที่ปรึกษาของนักศึกษาทั้งวิชาการ และ
ทั่วไป และบทบาทเฉพาะของตน (individual roles) ซึ่งบทบาทหน้าที่ของอาจารย์
จะเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะของสถานศึกษา ความต้องการของสถาบัน ความสามารถของอาจารย์
เอง (Heidgerken 1965 : 245) นอกจากนี้ เวอร์จิเนีย (Virginia) ได้ทำ
การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมของอาจารย์พยาบาลที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้ผู้อำนวยการพยาบาล

อาจารย์พยาบาลและนักศึกษารวม 178 คน สรุปผลได้ว่า อาจารย์ที่มีประสิทธิภาพต้องเป็นบุคคลที่ยอมรับความเป็นบุคคลของนักศึกษามีความซื่อสัตย์ ไม่ทำให้นักศึกษาอายคอหน้าผู้อื่น ให้ความเวลาและโอกาสแก่นักศึกษา เป็นที่ปรึกษา ให้ความสนใจและเป็นตัวอย่างที่ดี (Virginia 1965 : 65-66)

จากความคิดเห็นและงานวิจัยที่โดยมากกล่าวเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์พยาบาล จะเห็นได้ว่ามีสิ่งที่ยังตรงกันอยู่ประการหนึ่ง ก็คือบทบาทการเป็นที่ปรึกษาของนักศึกษา ที่อาจารย์พยาบาลจะหลีกเลี่ยงเสียมิได้ แต่เนื่องจากอาจารย์พยาบาลมีภาระทั้งทางด้านการสอนและการปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาระการเรียนการสอน และการบริหารงานของสถานศึกษา อาจไม่มีเวลาสำหรับนักศึกษาจะเข้าไปขอคำปรึกษาแนะนำได้ สถานศึกษาศึกษาพยาบาลก็ได้ตระหนักในบทบาท หน้าที่ของอาจารย์ว่าจะ เป็นประโยชน์ต่อการเรียนและการปรับตัวของนักศึกษาโดยตรง จึงได้จัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาสำหรับคอยให้การช่วยเหลือแนะนำแนวทางในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งในด้านการเรียนและด้านอื่น ๆ แต่ปัญหาที่พบก็คือ นักศึกษาไม่ค่อยไปขอคำปรึกษาแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาไม่เห็นความสำคัญและคุณค่าในการพบกับอาจารย์ที่ปรึกษา หรือเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาคงรับนิเทศชอบนักศึกษาจำนวนมากเกินไปทำให้ดูแลไม่ทั่วถึง หรืออาจารย์ที่ปรึกษาอาจยังไม่ทราบและไม่เข้าใจถึงหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านนี้ได้ก็เพียงพอได้ ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นอาจารย์พยาบาลและเคยทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งก็ได้ประสบกับปัญหานักศึกษาไม่ค่อยเข้าพบขอคำปรึกษาแนะนำ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาของสถานศึกษาพยาบาลโดยใช้สังเกตการณ์ในการศึกษา ทั้งนี้เพื่อต้องการทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษา และบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาการศึกษาในสถานศึกษาต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ว่าจะมีลักษณะอย่างไร เป็นไปตามความคาดหวังหรือไม่ก็ควรปฏิบัติอย่างไร การวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษาในสถานศึกษาพยาบาลมาก่อน การวิจัยครั้งนี้จึงเป็นประโยชน์ในอันที่จะ เป็นแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา และเป็นแนวคิดในการจัดทำคู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาในสถานศึกษาพยาบาลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันการศึกษาพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันการศึกษาพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับนักศึกษาในความดูแลรวมทั้งบุคลากรอื่น ๆ ในสถาบันการศึกษาที่มีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยวิธีการทางสังคมวิธี
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาในความดูแลเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันการศึกษาพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษ่าในความดูแลเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันการศึกษาพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดที่จะศึกษาเฉพาะสถาบันการศึกษาพยาบาล ที่ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และวิทยาลัยพยาบาลห้วยเฉียว

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 อาจารย์ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากสถาบันการศึกษาพยาบาลให้ทำหน้าที่ อาจารย์ที่ปรึกษา ในปีการศึกษา 2527

2.2 นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ของสถาบันการศึกษาพยาบาล นั้น ๆ ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างเฉพาะชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 เนื่องจากในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์นั้น นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 ยังไม่ได้เข้ามาเรียนอยู่ในคณะพยาบาลศาสตร์ (เรียนที่คณะวิทยาศาสตร์) จึงไม่นับว่าเป็นประชากร ในการวิจัย

3. องค์ประกอบของบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่จะทำการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษาในความดูแล และ บุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา อันได้แก่ คณบดี รองคณบดี หัวหน้าภาควิชา อาจารย์อื่น ๆ อาจารย์ที่ปรึกษา เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน เจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียน เจ้าหน้าที่ฝ่ายรักษาพยาบาล และเจ้าหน้าที่ดูแลหอพักนักศึกษา

3.2 บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อนักศึกษาในความดูแล ซึ่งแบ่งออกเป็น

3.2.1 บทบาทด้านวิชาการ (Academic)

3.2.2 บทบาทด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากวิชาการ (Non-Academic)

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. อาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง อาจารย์ที่ได้รับแต่งตั้งจากสถาบันการศึกษา พยายามให้ทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือ และแนะแนวทางแก่นักศึกษาในด้านการค้นคว้า และความรู้ประพจน์

2. บทบาท หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมที่แสดงออกมาตามตำแหน่งหน้าที่ซึ่งบุคคลได้รับ และการแสดงออกนั้นสามารถสังเกตและวัดพฤติกรรมออกมาได้ ซึ่งคนหนึ่ง ๆ อาจมีหลายบทบาท

3. บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ในสถาบันการศึกษาพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ เป็นผู้ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ แนะนำทางที่คึกให้นักศึกษา

4. สถาบันการศึกษาพยาบาล หมายถึง สถาบันการศึกษาพยาบาลที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และวิทยาลัยพยาบาลหัวเฉียว

5. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาพยาบาลที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2527 ในหลักสูตรปริญญาตรีของสถาบันการศึกษาพยาบาลในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 5 แห่ง ตามที่ระบุไว้ในข้อ 4

6. บุคลากรอื่น ๆ หมายถึง บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา ได้แก่ คณบดี รองหรือผู้ช่วยคณบดี หัวหน้าภาควิชา คณาจารย์อื่น ๆ อาจารย์ที่ปรึกษา เจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียน เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน เจ้าหน้าที่ฝ่ายรักษาพยาบาล และเจ้าหน้าที่ดูแลหอพักนักศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะบรรยายบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาพยาบาล และผลกระทบที่มีต่อนักศึกษาในเชิงประจักษ์ ซึ่งอาจนำไปใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานในหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาในคำที่เกี่ยวกับนักศึกษาในความดูแล ได้แก่ การปรับปรุงในเรื่องการสร้างสัมพันธภาพระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษา การส่งเสริมทักษะในด้านต่าง ๆ ของนักศึกษา เช่น ความคิดริเริ่ม ความรับผิดชอบ ความมั่นใจในตนเอง และความสามารถในการวิเคราะห์วิจารณ์ เป็นต้น และในคำที่ต้องศึกษาคือประสานงานกับบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา อาทิ เช่น การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนในเรื่องผลการเรียนของนักศึกษา ติดต่อกับฝ่ายการเงินในด้านการขอทุนช่วยเหลือให้นักศึกษาที่มีปัญหาทางการเงิน ติดต่อกับฝ่ายดูแลหอพักในเรื่องที่พักของนักศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดผลดีต่อการศึกษาเล่าเรียน และการปรับตัวของนักศึกษา และยังเป็นแนวคิดในการจัดอบรมหรือจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันการศึกษาพยาบาลต่อไป นอกจากนี้ในการวิจัยครั้งนี้ยังเป็นตัวอย่างของการวิจัยเชิงธรรมชาติโดยใช้สังเกตการณ์ในการศึกษาอีกด้วย